

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

FOKUS A BOKSTAVLYDER

LESEKURS A STAVSKRIFT

Oo

Toril Karstad

HJORT

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av midler fra Extra-stiftelsen (nå Stiftelsen Dam).
Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.
Heftet kan kombineres med Skjelfjords lesebok og Tømtes løkkeskriftmateriell.

O-LYD-VERS: SANG NR. 9

Melodi: C Schytte Jensen, tekst: Toril Karstad, komp og opptak: Øyvind Åge Berg,
vokal: Andrea Knudsen 4.kl., illustrasjon: Lydia Madeleine Popkema 8.kl.

Onsdag drog Ole til onkel prost.
Han fikk oval omelett med ost.
Oksen var ond. Oberst Olsen lo:
«Oksen ser rødt og oransje, ho, ho!»
Ole drog bort. Oter og hjort
så han mens han for igjennom en port.

OPPGAVE 1: HØR PÅ OPPTAKET, OG PRØV Å LÆRE VISA.

OPPGAVE 2: SETT RING RUNDT HVER O, OG SI LYDEN O.

OPPGAVE 3: SETT RING RUNDT HVER o, OG SI LYDEN O.

OPPGAVE 4: LES HELE TEKSTEN HVIS DU KAN.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD,
FEIT T HAR t-LYD, FEIT N HAR n-LYD, INNRAMMET RS/SJE ER f-LYD, INNRAMMET RT ER t-LYD.

**OPPGAVE 5: FINN LYDEN O SKREVET MED SYMBOLET o.
SI LYDEN MENS DU SETTER RING RUND T SYMBOLET I.**

k v j å o ø n å o n p b å h j s f o u ø v ø g r m å o d y s r i
m o æ o a n æ v o n ø b l j t n o k h j r u n a y f b å h o å
o u l h æ m o a s r o f a m u o l g d u l j ø n ø u o b å l v å
h b j s n k o ø l ø s r m å o m y g y r m o æ a n æ b i n ø
o ø o l j p f u h j r k n a å o n v å h t o u b h æ d a s l r o n
a m o n v s m o u l j ø o å n å o l å h b j o s f u ø p ø g o r
h a m y s r o l o æ a n æ o v o n ø b l j å n o u h j r o u n
a y n b y ø h å k v h æ o d a s r o n a m o n l g i d o h g f
b s t u o r ø k t f m d b s a å u v h æ m a s r f å o m n l s
d o u b j ø n t n p o l å h b j s o r k ø l ø o g r h a m y s r
m o æ o a n æ v n ø o ø l f j o n k o h j r u n o m p k j h æ

John Woodhouse Audubon, Rawpixel.com

OPPGAVE 6: SKRIV TRYKKBOKSTAVEN. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

RUND FORM

o o o o o o o o o o o o o o o

o o o o o o o o o o o o o o o

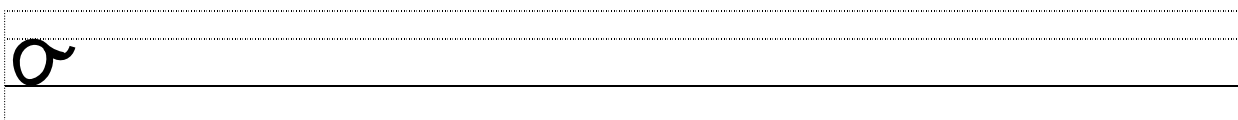
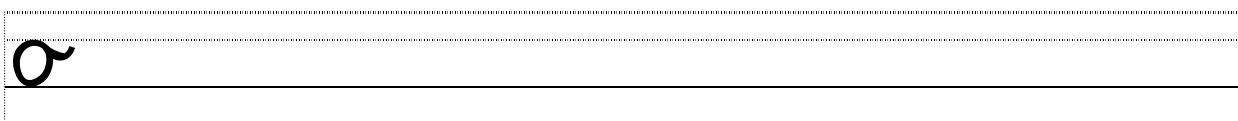
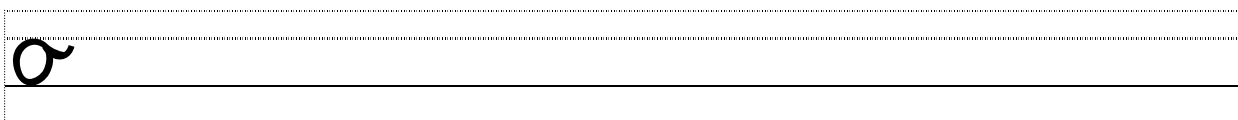
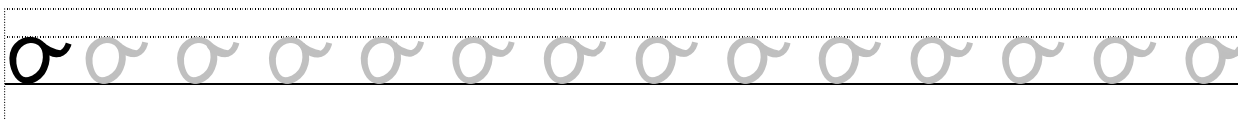
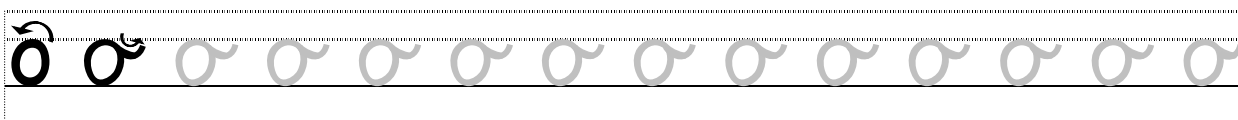
o

o

o

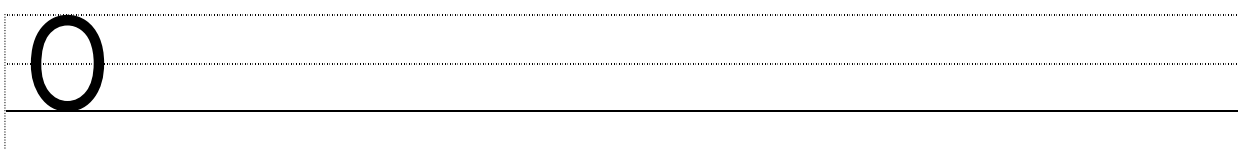
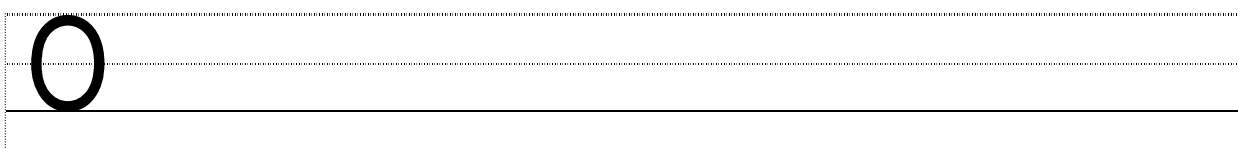
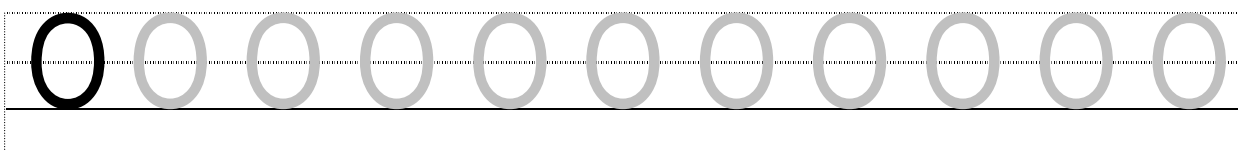
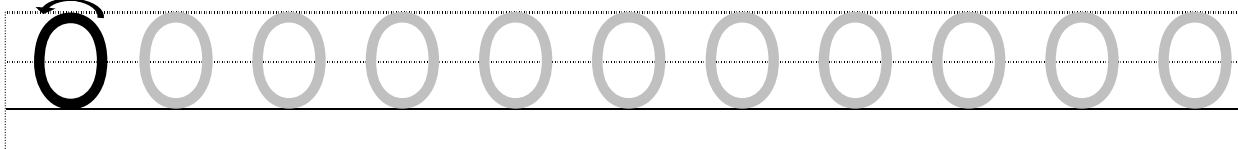
OPPGAVE 7A: SKRIV LØKKEBOKSTAVET. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

RUNDT, BØY

OPPGAVE 7A: SKRIV STORE BOKSTAVET. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

RUND FORM

OPPGAVE 8A: LES VELDIG VANLIGE ORD SEKS GANGER.

1 noe noen	2 seg er	3 ord og	4 KORT VOKAL selv hvis	5 KORT VOKAL hvor nemlig
------------------	----------------	----------------	------------------------------	--------------------------------

OPPGAVE 8B: LES OG LEGG LANG O-ORD MED BOKSTAVKORT.

1 noe noen ro sol mor lo	2 rose solo ror mos molo lose	3 os los ose roe sose mose	4 sole silo loe more soler morer	5 melon mormor sno snor million millioner
--	---	--	--	---

LOSE: FØRE SKIP TRYGT I HAVN. OSE: KOMME RØYK FRA PANNA ELLER FABRIKKEN. SOSE: SOMLE BORT TIDA. LOE: KOMME LO, AVSLITT GARN, FRA TØY. SILO ER OPPBEVARINGSSTED FOR KORN ELLER GRESS TIL HUSDYR. MOS: MOST MAT. MOSE ER EN SLAGS PLANTE PÅ TRÆR OG I SKOGBUNNEN. MOLO ER EN MUR I SJØEN, SOM BESKYTTER HAVNA MOT BØLGER. SNO ER VIND. Å SNO ER Å TVINNE ELLER VRI. SLAGEN SNOR SEG AV STED.

EN LOSBÅT LOSER STORE BÅTER I HAVN

MOLO

SLAGEN SNOR SEG AV STED

OPPGAVE 8C: LES OG LEGG KORT O-ORD MED BOKSTAVKORT.

1 rom moro	2 rosin en lom	3 rommene lommene	4 lomme rosiner	5 sommel somle
------------------	----------------------	-------------------------	-----------------------	----------------------

Lydia Madeleine Popkema

John James Audubon, Rawpixel.com

Carol M. Highsmith, Rawpixel.com

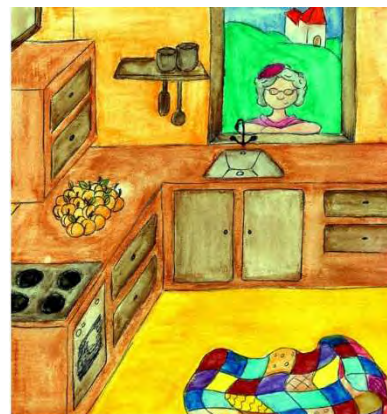
BOOKSTAVER MED STREK UNDER ER STUMME. STREKEN BETYR «MINUS LYD». FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, INNRAMMET EG ER EI-DIFTONG. LYSEGRÅ ORD ER VELDIG VANLIGE. MØRKEGRÅ ORD ER VANLIGE.

OPPGAVE 8D: LES ORD MED STUMME BOKSTAVER.

1	2 KORT VOKAL	3 KORT VOKAL	4 KORT VOKAL	5 KORT VOKAL
ord	ond	vond	rommet	hvor

Maria Elise Karstad, 7.kl.

Lydia Madeleine Popkema

OPPGAVE 8E: LES OG LEGG DIFTONGORD MED BOKSTAVKORT.

NB: DU MÅ FINNE EI-KORTET I ESKA ELLER I FOKUS SYMBOLPUSLING.

1	2	3	4	5
nei sei vei	ei lei leie	veie neie reir	reise seier seire	leire reiser meiser

Corel

Kristine Sowl, USFWS

Nelya Sidametova

OPPGAVE 9A: LES RIM.

SETT PRIKK UNDER VOKALER. DEL TEKSTEN I STAVELSER.

Noen rimer. Nils rimer: rø – mø – lø – snø

Siren rimer: noe – roe – loe

Remo rimer: Ole – sole

Irene rimer: mor – ror – snor – ord

LYSEGRÅ ORD ER VELDIG VANLIGE. STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, INNRAMMET EI ER EI-DIFTONG.

OPPGAVE 9B: LES RIM.
SETT PRIKK UNDER VOKALER. DEL TEKSTEN I STAVELSER.

Nero rimer: molo – solo

Lori rimer: ros – mos – os – los

Ove rimer: mose – lose – rose – ose

Evine rimer: min – sin – vin – rosin – svin

Rino rimer: losen – osen – mosen – rosen

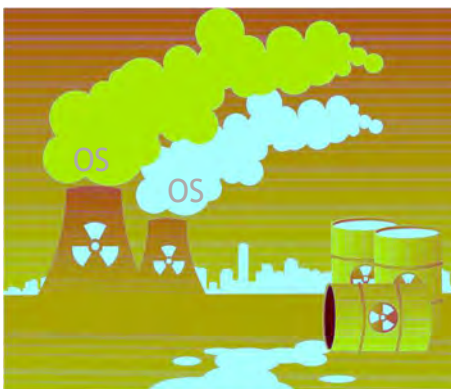
Amanda Tørring og Celine Aurora Bastberget, 4.kf. & Abigail Værnes, 4.kf.

Dreamstime.com CCO Elise Iversen, 2.kf.

Leonid Nyskhko, Dreamstime

Suto Norbert, Dreamstime

Cenorman, Dreamstime

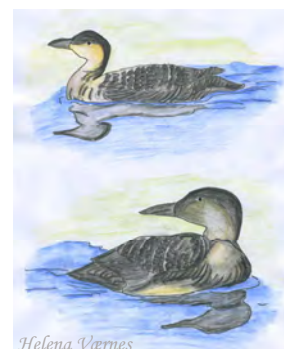
OPPGAVE 9C: LES RIM.
SETT PRIKK UNDER VOKALER. DEL TEKSTEN I STAVELSER.

Oliv rimer: lom – rom

Siren rimer: romme – lomme

Ole rimer: lommer – rommer

Lone rimer: rommene – lommene

Helena Værnes

OPPGAVE10A: LES HISTORIEN, DEL 1.

Mor, lille Ole og mormor leier rom i Oslo.
Mormor og mor soler seg i Oslo. Mor og
mormor somler og soser i Oslo. Ole ser noen
roser i Oslo. «Nesen i rosen!» sier Ole.
«Se, rosen i nesen!» sier mor og ler.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, INNRAMMET EG/EI ER EI-DIFTONG.

OPPGAVE 10B: LES HISTORIEN, DEL 2.

Melissa Adèle Popkema, 5.kf. & Aster Meketa Weldehiana, 6.kf.

Mormor ser en
molo. Mor og Ole
ser moloen.
Moloen er i Oslo.

Mormor vil
ro i Oslo.
Mor, Ole og
mormor ror.
«Moro!» ler Ole.

Victoria E. Slettlø, 5.kf. & Aster M. Weldehiana, 6.kf.

Ole vimser og vimser.
Mor leier Ole i Oslo. Mor roser Ole.

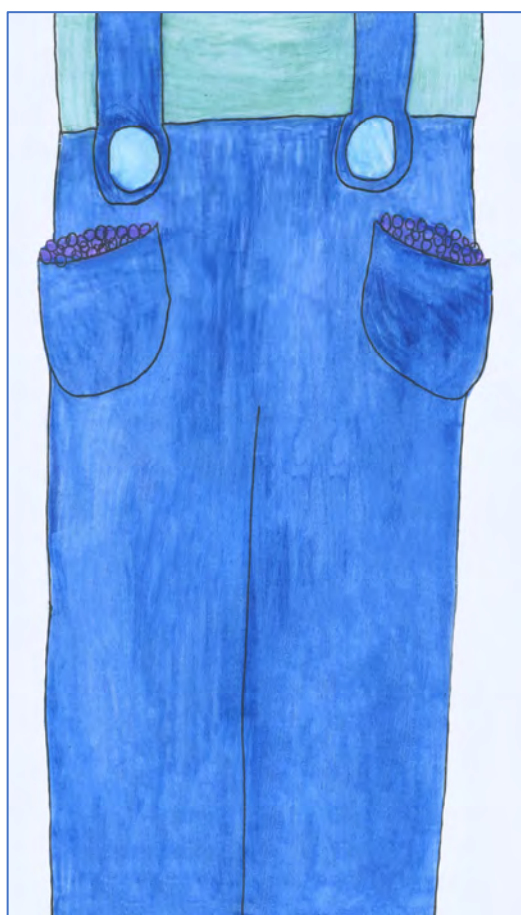
Josefine Grace-Krause, 5.kf. & Aster Meketa Weldehiana, 6.kf.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, INNRAMMET EG/EI ER EI-DIFTONG.

OPPGAVE 10C: LES HISTORIEN, DEL 3.

Aster Meketa Weldehana, 6.kf.

Aster Meketa Weldehana, 6.kf.

Mor moser melon. «Min melon!» sier lille Ole. «Melonen er vond!» sier mor. «Rosiner, Ole!» sier mor. «Se, noen rosiner!» «Rosinene mine!» sier Ole. «Mmmm, rosiner!» smiler Ole. «Rosiner i lommene, moro!» ler Ole. Mormor, mor og Ole morer seg i Oslo.

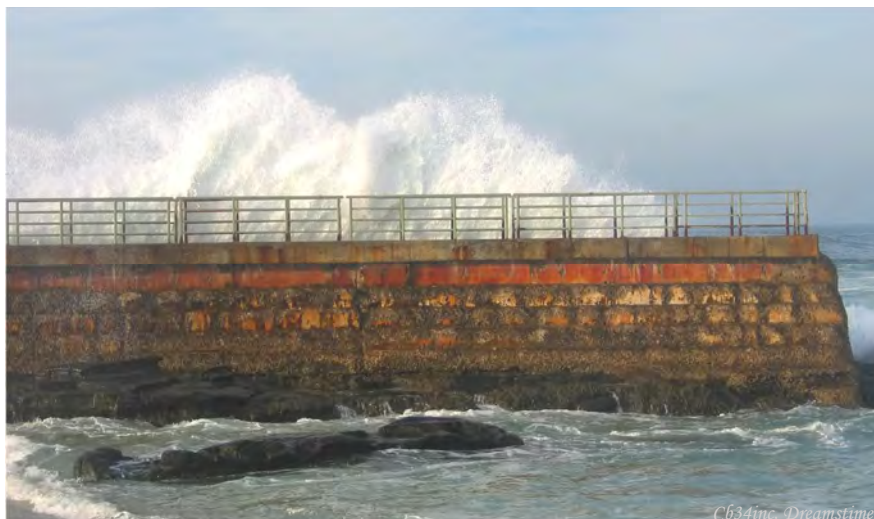
STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, INNRAMMET EG/EI ER EI-DIFTONG.

OPPGAVE 11: DEL OPP I ORD MED LODDRETTE LINJER.

Irene|rimer|morrorsnorord

Solvei|grimerromlom

Evinerimermolosolo

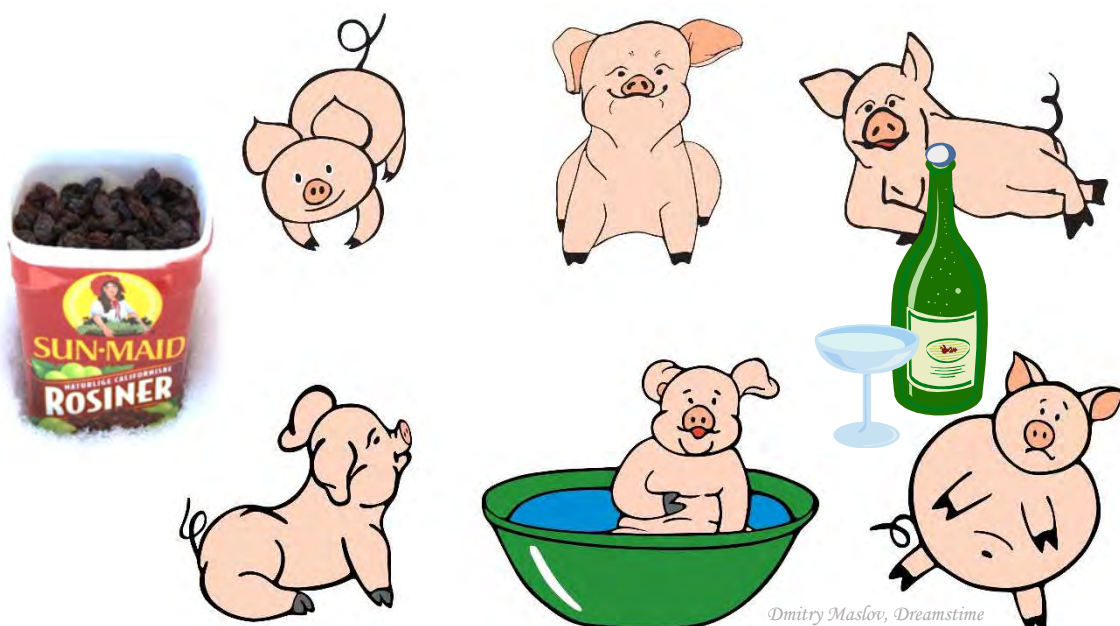

Overimermoseloseroseose

Rinorimermosenrosenosen

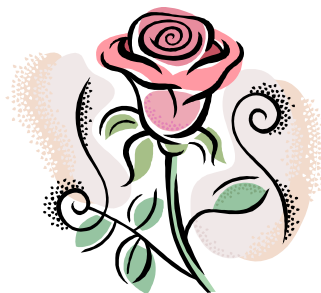
Sirenrimerrommelomme

Nerorimerminsinvinrosinsvin

OPPGAVE 12: SETT STREK FRA ORD TIL BILDE.

rom

ror

mor

solo

sol

rose

snor

rosiner

lom

melon

OPPGAVE 13: LØS REBUSEN. BYTT UT TALESYMBOLER OG STORE BOKSTAVER MED SMÅ BOKSTAVER. LES SETNINGEN.

NB: DER DET ER TO RUTER UNDER TALESYMBOLER, SKAL DET VÆRE DOBBEL KONSONANT. ALLE SETNINGER OG NAVN SKAL STARTE MED STOR BOKSTAV. SETT RIKTIG TEGN TIL SLUTT.

1 Æ-LYD

E	Æ	Æ	E	Æ	E	Æ	I	Æ	O	Æ	E	Æ	?
E													

2

Æ-LYD

Æ	O	Æ	E	Æ	E	Æ	I	Æ	E	Æ	E	Æ	.
					e								

3

Æ	O	Æ	Æ	O	Æ	Æ	I	Æ	Æ	O	.

4

Æ	O	Æ	Æ	O	Æ	Æ	E	Æ	E	Æ	Æ	O	Æ	O	.

5

Æ	O	Æ	Æ	E	I	E	Æ	O	Æ	E	I	O	Æ	Æ	O	.

6

Æ	O	Æ	Æ	O	Æ	E	Æ	Æ	E	Æ	O	Æ	.

FEIT E HAR Æ-LYD.

OPPGAVE 14A: SKRIV LANG O-ORD I STAVSKRIFT.

noe

noe

ro

ro

mor

mor

rose

rose

sol

sol

noen

noen

OPPGAVE 14B: SKRIV KORT O-ORD I STAVSKRIFT.

rom

rom

moro

moro

rosin

rosin

lommen

lommen

somle

somle

mormor

mormor

OPPGAVE 15: LES OPPGAVE 10 OG STREK UNDER NØKKELORD:

15A: FINN IGJEN NØKKELORDENE I TEKST 10A, OG STREK UNDER DEM.

mor
leier rom
roser

Ole
Oslo
i nesen

mormor
soler

15B: FINN IGJEN NØKKELORDENE I TEKST 10B, OG STREK UNDER DEM.

ser
ror
leier Ole

molo
«Moro!»

Oslo
vimser

Melissa Adèle Popkema, 5.kf. & Aster Meketa Weldehiana, 6.kf.

Josefine Grace Krause, 5.kf. & Aster Meketa Weldehiana, 6.kf.

15C: FINN IGJEN NØKKELORDENE I TEKST 10C, OG STREK UNDER DEM.

moser
rosiner
morer seg

melon
mine

vond
lommene

NØKKELORD ER HUSKEORD. NÅR VI SER DEM, KAN VI LÅSE OPP HUKOMMELSEN OG HUSKE DET VI HAR LEST FØR. DET LØNNER SEG Å TITTE PÅ BILDENE OGSÅ.

OPPGAVE16: SE PÅ NØKKELORDENE OG FORTELL HISTORIEN.

LES ORDENE OVENFOR FRA VENSTRE MOT HØYRE, ELLER SE PÅ NØKKELORDENE I TEKSTEN 10A-C. DU KAN OGSÅ SE PÅ BILDENE. SI HELE HISTORIEN SÅ GODT DU KAN, TIL EN VOKSEN ELLER EN VENN, ELLER TIL DEG SELV. HUSKET DU MASSE?

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, INNRAMMET EG/EI/ØY ER DIFTONG.

OKSER

Dreamstime.com

OPPGAVE 17: STAVELSESEDELING
SETT PRIKK UNDER VOKALENE: A, E, I, O, U, Y, Æ, Ø, Å.
TEGN EN BUE FOR HVER STAVELSE.

Onsdag drog Ole til onkel
prost. Han fikk oval omelett
med ost. Oksen var ond.
Oberst Olsen lo: «Oksen
ser rødt og oransje, ho,
ho!» Ole drog bort. Oter
og hjort så han mens han
for igjennom en port.

OPPGAVE 18: DEL OPP ORDENE I SANGEN MED LINJER.

ONSDAG|DROG|OLETILONKEL
PROST.HANFIKKOVAL
OMELETTMEDOST.OKSEN
VAROND.OBERSTOLSENLO:
«OKSENSERRØDTOG
ORANSJEHOHO!»OLEDROG
BORT.OTEROGHJORTSÅ
HANMENSCHANFOR
IGJENNOMENPORT.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD,
FEIT T HAR Ꞥ-LYD, FEIT N HAR ꞥ-LYD, INNRAMMET RS/SJE ER ꞥ-LYD, INNRAMMET RT ER Ꞥ-LYD.

Onsdag drog Ole
til onkel prost.
Han fikk oval
omelett med ost.

Oksen var ond.
Oberst Olsen lo:
«Oksen ser rødt
og oransje,
ho, ho!»

Ole drog bort.

Oter og hjort så han mens han for igjennom en port.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, INNRAMMET RT ER ʈ-LYD.

OPPGAVE 20: SKRIV LANG O-ORD I LØKKESKRIFT.

ror

ror

melon

melon

molo

molo

mose

mose

solo

solo

loer

loer

sole

sole

roe

roe

ose

ose

sno

sno

snor

snor

millioner

millioner

Photonimo, Dreamstime

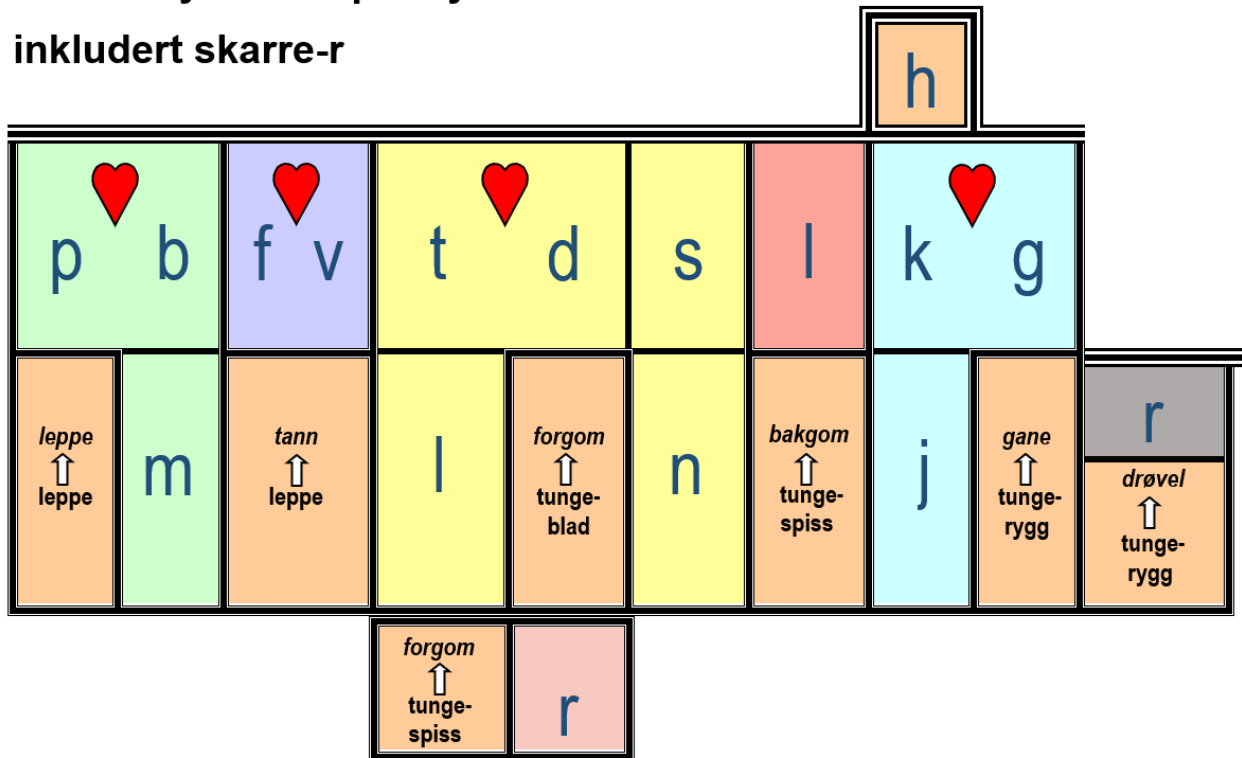
6

Dreamstime

Bokstavlydenes språklydhus

inkludert skarre-r

Vokaler: a e i o u y æ ø å

Diftonger: ei au øy ai

FOKUS © Toril Karstad Kreativ Læring

Hjerte symboliserer stemt/ustemt-par. Døra angir artikulasjonssted, der nedre artikulatur er aktiv og derfor nevnes først (leppe mot tann).

